

Philippe Vandenberg & Bruce Nauman: *Live or Die*

30.03.2017 → 13.05.2017

Sofie Van de Velde Gallery

Curator: Brigitte Kölle

Sofie Van de Velde Gallery presenteert met de tentoonstelling *Live or Die* een dialoog tussen de Belgische kunstenaar Philippe Vandenberg (1952 - 2009) en de Amerikaanse kunstenaar Bruce Nauman (°1941). Met de tentoonstelling *Live or Die*, waarvan de titel ontleend is aan een werk van Nauman, wil curator Dr. Brigitte Kölle (Hoofd Hedendaagse Kunst, Hamburger Kunsthalle) een nieuwe lezing van het werk van Vandenberg aanbieden. Het medium van de tentoonstelling leent zich bij uitstek tot zo'n oefening. De ruimtelijk juxtapositie en nabijheid van werken van verschillende kunstenaars laat toesoms om onvermoede verwantschappen en gedeelde affiniteiten te ontwaren. Aan de hand van een uitgekiende selectie van 5 werken van Nauman en 7 van Vandenberg wil de tentoonstelling de bezoeker tot nieuwe inzichten brengen en nieuwe lezingen mogelijk maken.

Philippe Vandenberg en Bruce Nauman hebben elkaar nooit ontmoet, en hebben evenmin ooit de wanden van een tentoonstelling gedeeld. Ook hun werk lijkt op het eerste zicht erg verschillend. Toch zijn er meerdere raakpunten tussen beide kunstenaars. Zo zijn beide kunstenaars getuigen van het lijden van de wereld, van de donkere kant van de mensen, van haat en geweld, en de onmogelijkheid van communicatie tussen mensen. Vanuit deze rol van getuige ten laste voelen ze zich bovendien verantwoordelijk om dat lijden vast te leggen.

Naast een verregaande fascinatie voor het preciaire karakter van het menselijke bestaan, de kwetsbaarheid van het menselijke lichaam en de talloze taboes die de menselijke interactie bemoeilijken, delen de kunstenaars ook het gebruik van beeld en taal. Een belangrijke gedeelde bekommernis is de rol en het vermogen van de beeldende kunstenaar in de hedendaagse samenleving, alsook de rol van kunst in een bredere maatschappelijk, politieke context. Geen van beide kunstenaars is geïnteresseerd in het bestendigen van zekerheden of in het creëren van 'leuke', 'gezellige' kunst. Hun werken zijn direct en ruw. Vaak is er geen een eenvoudige vorm, noch een eenvoudig antwoord, en vinden we in de werken van zowel Nauman als Vandenberg talloze herhalingen, verbuigingen en variaties op hetzelfde thema.

Wat het oeuvre van Bruce Nauman en Philippe Vandenberg zo bijzonder maakt, is dat ze erin slagen om beelden te creëren die het slechte in onszelf vastleggen, onze tekortkomingen, onze wreedheid. Hun beelden zijn direct, zonder compromis, schrijnend. Ze zijn niet moraliserend, maar ze zijn moreel in een zeer krachtige en verantwoorde manier. 'Er wordt gezegd dat kunst over leven en dood gaat. Dat kan melodramatisch klinken, maar het is ook waar', zei 'Nauman al in 1978. LIVE OR DIE! Niets meer, niets minder.

Publicatie

Een publicatie, uitgebracht door Hannibal onder redactie van Wouter Davidts, begeleidt de tentoonstelling. Met een inleidende tekst van Dr. Brigitte Kölle, kunstenaarsteksten van Philippe Vandenberg en Bruce Nauman en essays van John C. Welchman en Anna Dezeuze. Design door Mirror Mirror.

Philippe Vandenberg (1952-2009)

Het oeuvre van de vooraanstaande Belgische schilder, tekenaar en schrijver Philippe Vandenberg wordt gekenmerkt door een innerlijke zoektocht waarin verschillende literaire, filosofische en kunsthistorische referenties voor een tijdelijke toestand van verwondering zorgen. Met behulp van beelden, woorden en symbolen daagt Vandenberg de ethische context van het kunstwerk uit. Op deze manier leven schilderijen en tekeningen in het heden, en creëren ze een visueel herkenbare dialoog met de samenleving waarin ze werden gemaakt. Vandenberg was een zelfverklaard 'kamikazeschilder': voor hem hield elk nieuw werk de vernietiging van het vorige in. Doorheen de jaren trachtte hij het tastbare te overstijgen en verf om te zetten in licht. In de werken van Vandenberg zijn universele thema's zoals oorlog, godsdienst, beweging, seksualiteit en dood cruciaal getransformeerd.

In 2009 stierf Philippe Vandenberg een zelfgekozen dood. Zijn 3 kinderen - Mo, Hélène en Guillaume, richtten de Estate Philippe Vandenberg op, die zich tot doel stelt het werk van Philippe Vandenberg op internationaal niveau actueel te houden. Afhankelijk van het project betrekken de 3 kinderen specialisten uit verschillende disciplines erbij: museumdirecteuren, curatoren, kunstcritici, kunsthistorici, onderzoekers, beeldende kunstenaars, filmmakers, architecten, verzamelaars en ondernemers. Door het smeden van banden en het creëren van dialogen tussen de werken van Philippe Vandenberg en andere kunstenaars, wakkert de Estate nieuwe lezingen van zijn oeuvre aan, en tracht ze het erfgoed van de kunstenaar levendig en actueel te houden. De Estate Philippe Vandenberg wordt exclusief wereldwijd vertegenwoordigd door galerij Hauser & Wirth.

Bruce Nauman (°1941)

Bruce Nauman wordt vaak een van de belangrijkste vaderfiguren van de hedendaagse kunst genoemd. Als een eeuwige beginneling springt hij steeds opnieuw over naar andere media en technieken en zo blijft hij immuun voor indelingen naar generatie en stroming. Nauman onderzoekt wat het eigenlijk betekent om kunstenaar te zijn. Eind jaren zestig filmt hij zichzelf bijvoorbeeld in zijn atelier. Tegelijk zet hij hiermee een eerste stap naar wat later een kunstvorm op zich zou worden, namelijk zomaar de dingen vastleggen, zonder script of verhaal. Toch is het verhalende, het literaire en vooral het verbale belangrijk in zijn werk, denk bijvoorbeeld aan zijn neonobjecten gemaakt van woorden. Kunst is wat een kunstenaar doet in het atelier. Als hij tot deze simpele maar diepzinnige conclusie komt, wordt kunst voor hem meer een activiteit dan een product. Nauman concentreert zich minder op het ontwikkelen van een stijl dan op de manier waarop een proces of een activiteit een kunstwerk kan worden. Voor hem bestaat het kunstenaarschap dus uit 'de mogelijkheden onderzoeken wat kunst zou kunnen zijn', in plaats van 'een kunstwerk aan een collectie toevoegen'. Naumans werk bestaat uit lichaamskunst, sculpturen, environmentals, fotografie, film, hologrammen, litho's, prenten, boeken en tekeningen, omvangrijke neonwerken en video-installaties.

Meer info

Micha Pycke

+32 (0)486 680 070

michapycke@gmail.com